

Kronjylland
Ref. JGH
Den 3. juli 2020

Ekstraordinært brugerrådsmøde d. 2. juli 2020

Til stede ved mødet var:

Birgitte Poulsen, Carsten Skivild, Egon Thomassen, Finn Søndergaard, Joy Klein, Knud Pedersen, Christian Halgreen (subst. Otto Hansen), Poul Arne Nielsen, Poul N. Jensen, Rune Rauff Schultz, Thorkild Danielsen og Peter Brostrøm.

Eneste punkt på mødet er meddelelsen om oprettelsen af nye Naturnationalparker

Peter indledte mødet med en gennemgang af udmeldingen om de nye Naturnationalparker.

Regeringen og støttepartier traf d. 19. juni 2020 aftale om etablering af to Naturnationalparker ved henholdsvis Fussingø og Grib Skov.

Rammerne for Naturnationalparkerne er i hovedtræk:

Naturnationalparker er store sammenhængende naturområder, hvor der er udsat store græsædende pattedyr. Det kunne være kronvildt, kreaturer, vildheste – eller måske bison og elg.

Dyrene går ude hele året og der tilskudsfores ikke.

Målet er sikring og forøgelse af biodiversiteten og en mere vild natur, hvor menneskets påvirkning reduceres til et absolut minimum. Der vil ikke længere ske produktion – hverken inden for skov- eller landbrug.

I aftalen er der afsat 20 mill. kr. til Naturnationalparken ved Fussingø. Midlerne anvendes til projektforbereelse, myndighedsbehandling, indkøb og opsætning af hegn, indkøb af dyr, etablering af friluftsfaciliteter m.v.

Midlerne skal altså også medvirke til at sikre friluftslivets muligheder i området.

Det er vigtigt at bemærke – der er endnu ikke fastlagt noget ud over de rammer, der ligger i regeringens aftale med støttepartierne.

Efter denne introduktion blev der rejst spørgsmål og flere emner blev drøftet.

- **Hvorfor omfatter Naturnationalparken kun de statslige arealer?**

Arealet ved Fussingø er rigtig godt egnet til et stort projekt med selvforvaltende natur, idet fredningen af området ved Fussingø, dels kun omfatter en mindre del af projektområdet, dels er en landskabsfredning med begrænsede rammer. Området er endvidere omfattet af Natura 2000 udpegningsgrunden, men udpegningsgrundlaget er

i hovedtræk skovnaturtyper. Disse rammer skønnes ikke i væsentligt omfang at blive påvirket af et projekt med selvforvaltende natur.

- **Sker der yderligere træfældning i skoven ved Fussingø?**

Lige nu er der udmeldt totalt stop for træfældning i alle skove, der er eller kunne forventes at blive udpeget til urørte biodiversitetsskove. Det gælder således for alle skove, der var med i bruttolisten af interessante biodiversitetsskove. Der er afsat 20 mill. kr. til dels at udvikle nye kriterier for forvaltningen af de allerede udpegede urørte biodiversitetsskove, dels at udpege yderligere op til 6000 ha urørte biodiversitetsskove.

Eksotiske arter skal fortsat ud af biodiversitetsskovene. Det gælder arter som Sitkagran, Douglasgran og Tsuga. Så disse vil blive fjernet fra skoven, når det er hensigtsmæssigt.

- **Hvordan påvirkes friluftslivet?**

Det er ambitionen at friluftslivet fortsat skal have rige muligheder.

Vi kender jo tilsvarende forhold i vel nok Danmarks mest besøgte naturområde nord for København, nemlig Jægersborg Dyrehave. Her er både mange store græssere i form af forskellige hjorte og mange brugere i form af ryttere, løbende, cyklende og mange andre. Her oplever man sjældent konflikter.

Der vil fortsat være fuld adgang for offentligheden – selvom det måske vil sætte nogen begrænsninger for større arrangementer.

Som tidligere drøftet med brugerrådet i tilknytning til udpegning af Indskovene til urørt skov vil naturlig hydrologi, hvor vi tilkaster grøfter og lukker dræn, kunne bevirke, at den blivende infrastruktur i skoven nogle steder må afhjælpes med plankestier eller mindre broer, simpelthen fordi stierne bliver for våde og ufremkommelige.

Der er for nuværende en del ryttere, som benytter skoven. Det vil vi også være opmærksomme på.

Vi regner med, at der vil komme mange mennesker for at se og opleve den vilde natur. Vi vil søge at støtte disse oplevelsesmuligheder for friluftslivet.

- **Hvordan vil området udvikle sig?**

Hvordan områder udvikler sig ved vi af gode grunde ikke, men vi har en forhåbning at de store græssere fortsat kan holde skove åben og tilgængelig for de der ønsker at gå væk fra skovveje og stier.

Nogle skovpartier vil kunne vokse til - andre blive åbnet op af dyrenes bid og anden adfærd.

Der er ikke deciderede problemer med invasive plantearter i skoven eller på de lysåbne arealer – heldigvis.

Der er heller ikke nævneværdige problemer med mårhund, men det kan udvikle sig. Disse skal som alle andre steder efterstræbes.

- **Hvilke store græssere er der tænkt på i projektet?**

Der er intet fastlagt i projektet. Men udmeldingen lyder på, at det kan være kronvildt, kreaturer, vildheste – eller måske bison og elg. De to sidste er dog ikke aktuelle, at dømme efter ministerens seneste udmelding i medierne.

Der blev spurgt til om får og geder kunne være til gavn, da de måske lettere omgås for brugerne og derfor ville være oplagte i projektet. Disse arter er dog ikke egentlige skovarter og har ikke den nødvendige størrelse til, at kunne tilføre skoven den nødvendige dynamik.

- **Hvor længe skal dyrene leve?**

Dyrene vil helt naturligt svinge i konditionen i forhold til årstiderne og de ressourcer der er tilgængelige i området. Nogle tider af året vil de klare sig godt og trives, andre tider vil ressourcerne være knappe og de vil skulle tære på deres reserver.

Der er ikke en naturlig top-prædator i systemet, så dyrene bliver ikke jaget og dræbt naturligt. Derfor må vi nok forvente, at der skal etableres en overvågning af dyrene for at sikre at de svageste afskydes eller fjernes fra arealet.

- **Hvordan bliver hegnets udformning?**

Der vil sandsynligvis skulle etableres et hegn rundt om hele Naturnationalparken således, at det kan holde de udvalgte dyr inde i Naturnationalparken.

Når det er besluttet hvilke dyr, der skal sættes ud i Naturnationalparken, så skal det mest hensigtsmæssige hegn etableres.

Når hegnet sættes op, så skal der samtidig etableres åbninger til mennesker/brugere af området.

- **Hvornår sker der noget?**

Først skal der være en dialog med både myndigheder, naboer, skovens mange brugere og forskningsverdenen, så det sikres, at alle bliver hørt, og vi får etableret naturnationalparken på det bedst mulige videnskabelige grundlag.

Herudover skal vi sikre os, at gældende lovgivning overholdes og at der ikke sker skade på andre værdier som f. eks fortidsminder eller særlig sårbar natur.

Hvis alt går vel vil man efter detailprojektering, udbud og anlæg kunne indvi naturnationalparken om 2-3 år.

Læs pressemeddelelsen fra ministeriet:

<https://mfvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/ny-politisk-aftale-danmarks-to-foerste-naturnationalparker-er-paa-vej/>

Læs vores egen lille nyhed om Naturnationalparken:

<https://naturstyrelsen.dk/lokale-enheder/lokale-nyheder/2020/juni/kjy-naturnp-fus/>